

RELACION

PËR

AKTIN NORMATIV “PËR DISA NDRYSHIME DHE SHTESA NË LIGJIN NR.87/2025 “PËR BUXHETIN E VITIT 2026””

A. MËNYRA E NDËRHYRJES

Ky akt normativ propozohet në mbështetje të nenit 101 të Kushtetutës. Në këtë dispozitë kushtetuese parashikohet që Këshilli i Ministrave ka të drejtën e nxjerrjes së akteve normative me fuqinë e ligjit. Akti normativ, gjithashtu, plotëson të gjitha kriteret e analizuara nga Gjykata Kushtetuese në vendimet e saj, veçanërisht vendimi nr.24 datë 10.11.2006, vendimi nr.23 datë 16.4.2014 etj. Konkretisht, për miratimin e një akti normativ kërkohet të plotësohen kushtet në vijim¹:

1. Nevoja dhe urgjenca si kushte për nxjerrjen e aktit normativ me fuqinë e ligjit;
2. Përkohshmëria e masave që përmban akti normativ me fuqinë e ligjit;
3. Fuqia ligjore e këtyre akteve dhe kufizimet për nxjerrjen e tyre;
4. Miratimi i aktit normativ me fuqinë e ligjit nga Kuvendi.

1. Nevoja dhe urgjenca si kushte për nxjerrjen e aktit normativ me fuqinë e ligjit:

Neni 101 ka parashikuar “nevojën” dhe “urgjencën” si rrethana dhe situata fakti që vlerësohen, rast pas rasti.

Nevoja për ndërhyrjen me akt normativ buron nga zhvillimet e evidentuara gjatë zbatimit të buxhetit të vitit 2026, të cilat kanë krijuar rrethana të reja financiare dhe fiskale që nuk kanë qenë të parashikueshme në momentin e miratimit të ligjit nr.87/2025, “Për buxhetin e vitit 2026”. Analiza e performancës së pesëmujorit të parë ka evidentuar një realizim më të lartë të të ardhurave buxhetore dhe njëkohësisht nevoja të reja prioritare për financim, të cilat kërkojnë reflektim të menjëhershëm në buxhetin e shtetit.

Urgjenca e miratimit të këtij akti normativ lidhet me faktin se shtyrja e ndërhyrjes deri në përfundimin e procedurës së zakonshme parlamentare do të pengonte ose

¹ Vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr.24, datë 10.11.2006

do të vononte zbatimin e politikave publike me efekt të menjëhershëm ekonomik dhe social, duke cenuar interesin publik dhe realizimin në kohë të objektivave të buxhetit. Në veçanti:

- Mundësimin e hyrjes në fuqi, nga data 1 korrik 2026, të indeksimit të pensioneve, pasi çdo vonesë do të privonte pensionistët nga përfitimi për muajt përkatës dhe do ta bënte të pamundur realizimin e efektit financiar të parashikuar;
- Zbatimin, brenda vitit buxhetor 2026, të politikës së re të mbështetjes për personat me aftësi të kufizuar, përfshirë dyfishimin e pagesës për fëmijët me aftësi të kufizuar dhe mbulimin e kontributeve të sigurimeve shoqërore për të gjithë kujdestarët e tyre, masa të cilat janë planifikuar të prodhojnë efekte nga data 1 korrik dhe 1 tetor 2026;
- Sigurimin e financimit të menjëhershëm të shpenzimeve prioritare në fushën e mbrojtjes, në funksion të përmbushjes së angazhimeve ndërkombëtare të Republikës së Shqipërisë ndaj NATO-s, gjatë vitit buxhetor 2026;
- Garantimin e burimeve financiare të nevojshme për përmbushjen e detyrimeve që lidhen me procesin e integritetit evropian, për të cilat vonesa në financim do të cenonte zbatimin e detyrimeve institucionale të marra nga Republika e Shqipërisë;

Njëkohësisht, rishikimi i treguesve makrofiskalë dhe projeksioneve të të ardhurave imponon përshtatjen e menjëhershme në kahun e shpenzimeve buxhetore, në mënyrë që fondet shtesë të alokohen brenda vitit buxhetor për financimin e prioritetëve të sipërpërmendura, duke ruajtur të pandryshuar nivelin e deficitit buxhetor dhe trajektoren e konsolidimit fiskal.

Për sa më sipër, rezulton se në rastin konkret ekzistojnë njëkohësisht kushtet kushtetuese të “nevojës” dhe “urgjencës”, pasi ndërhyrja nuk mund të shtyhet deri në përfundimin e procedurës së zakonshme ligjvënëse, pa cenuar realizimin në kohë të politikave publike, interesin publik dhe objektivat e buxhetit të shtetit për vitin 2026.

Për rrjedhojë, Ministria e Financave, pas analizimit të performancës 5-mujore të ecurisë së zbatimit të treguesve të konsoliduar makrofiskalë dhe buxhetorë, si dhe vlerësimit të pritshmërive të realizimit të tyre deri në fund të vitit, ka përgatitur skenarin e rishikimit të parë të buxhetit për vitin 2026. Ky rishikim, synon të balancojë prioritetet sociale me detyrimet strategjike të vendit, duke ruajtur njëkohësisht qëndrueshmërinë fiskale, nëpërmjet:

- Rritjes së hershme të pensioneve. Përshejtim i indeksimit vjetor në 1 korrik, nga tetori kur ishte planifikuar fillimisht, për zbutjen më të shpejtë të efekteve të inflacionit.
- Forcimit të mbështetjes për personat me aftësi të kufizuara (PAK). Rritje e financimit për përfitimet, shërbimet dhe masat e integritit social, në funksion të përfshirjes dhe mirëqenies sociale, përmes:
 - dyfishimit të pagesës për fëmijët me aftësi të kufizuara, me efekt nga data 1 korrik 2026, me një kosto të vlerësuar prej 750 milionë lekë.
 - pagesës së kontributeve të sigurimeve shoqërore nga shteti për të gjithë kujdestarët e personave me aftësi të kufizuara, me efekt 674 milionë lekë nga data 1 Tetor 2026.
- Mbështetjes financiare për procesin e integritit evropian, me qëllim garantimin e burimeve të nevojshme për përmbushjen e detyrimeve dhe angazhimeve lidhur me të.
- Përmbushjes së angazhimeve ndaj NATO-s. Sigurimi i kriterit të financimit të sektorit të mbrojtjes në nivelin 2.6% të PBB-së për vitin 2026, në përmbushje të objektivave të Aleancës dhe modernizimit të kapaciteteve mbrojtëse të vendit.
- Garancisë së re shtetërore. Tashmë duke përfshirë politikën e mbështetjes me garanci të huas jo vetëm për bizneset në sektorin e bujqësisë dhe fermerët e regjistruar dhe të pajisur me certifikatën e NIPT-it të fermerit, por edhe për ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme në të gjithë sektorët e ekonomisë.
- Përshtatjes së buxhetit me zhvillimet ekonomike dhe fiskale, Reflektimi i performancës së realizimit të të ardhurave dhe nevojave shtesë për financim buxhetor, në përputhje me dinamikat ekonomike të vitit, me qëllim optimizimin e shpërndarjes së fondeve për të adresuar nevojat prioritare, duke ruajtur qëndrueshmërinë fiskale dhe disiplinën buxhetore.

2. Përkohshmëria

Akti normativ vepron me fuqinë e ligjit për një periudhë kohe, maksimalisht 45-ditore. Përkohshmëria e këtij akti lidhet me kushtin e domosdoshëm të shqyrtimit të tij nga Kuvendi, i cili, nëse e miraton, e kthen atë në ligj. Për këtë arsye, menjëherë pas miratimit të aktit normativ me fuqinë e ligjit nga Këshilli i Ministrave, ky akt dërgohet për miratim në Kuvend, me qëllim fillimin e procedurave parlamentare përkatëse.

B. QËLLIMI I HARTIMIT TË KËTIJ AKTI NORMATV

Ky rishikim i buxhetit 2026, i cili propozohet t'i nënshtrohet procedurës së aktit normativ, parashikon:

- ✓ Rritje të të ardhurave të përgjithshme në masën 20.1mld lekë, bazuar në performancën e tyre të deritanishme dhe projeksionet për vijimin e vitit, duke konfirmuar qëndrueshmërinë e zhvillimeve ekonomike dhe efektivitetin e masave administrative dhe fiskale të ndërmarra.
- ✓ Rritje të shpenzimeve të përgjithshme në të njëjtën masë, duke materializuar njëkohësisht edhe:
 - Rialokimin e kursimeve të evidentuara gjatë 5M 2026, në shpenzime korente e kapitale, dhe akomodimin nëpërmjet tyre të kërkesave shtesë prioritare, duke mundësuar rritjen e financimit kryesisht për projektet që lidhen me sektorin e mbrojtjes dhe me Fondin Shqiptar të Zhvillimit. Kjo, nëpërmjet rishpërndarjes së fondeve nga projekte, realizimi i të cilave është vlerësuar se nuk do të arrijë nivelin e planifikuar deri në fund të vitit, drejt projekteve që, në kushtet aktuale, përbëjnë prioritete dhe paraqesin kapacitete më të larta realizimi.
 - Reflektimin e disa sistemimeve dhe rishpërndarjeve të brendshme të fondeve mes programeve dhe llogarive ekonomike, me efekt neutral buxhetor, të cilat përmirësojnë efektivitetin e menaxhimit të buxhetit të institucioneve përkatëse.
- ✓ Zgjerimi i skemës së garancisë sovrane për sektorin e bujqësisë dhe atë të SME, për një vlerë rreth 2 mld lekë.
 - Skema e veçantë e garancisë shtetërore, e miratuar me vendimin nr.463/2025, është krijuar me qëllim lehtësimin e aksesit në financim për subjektet në sektorin e bujqësisë, nëpërmjet ndarjes së rrezikut të kreditimit ndërmjet shtetit dhe bankave tregtare. Skema synon të nxisë kreditimin e investimeve produktive, rritjen e kapaciteteve prodhuese, modernizimin teknologjik dhe përmirësimin e konkurrueshmërisë së subjekteve përfituese.
 - Gjatë periudhës së zbatimit të saj është evidentuar nevoja për zgjerimin e fushës së veprimit të skemës përtej sektorit të bujqësisë, me qëllim mbështetjen e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme në sektorë të tjerë të ekonomisë, të cilat vazhdojnë të përballen me kufizime strukturore në aksesin në financim.
 - Zgjerimi i kategorive të përfituesve, duke përfshirë jo vetëm subjektet që ushtrojnë aktivitet në sektorin e bujqësisë, por edhe ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme në sektorë të tjerë të ekonomisë, të cilat përballen me kufizime strukturore në aksesin në financim, pritet të sjellë rritje në përdorimin e skemës së garancisë shtetërore, të përmirësojë aksesin në financim për bizneset dhe fermerët, të nxisë investimet

private, si dhe të kontribuojë në zhvillimin ekonomik dhe rritjen e konkurrueshmërisë së sektorëve përfitues.

C. ARGUMENTIMI I HARTIMIT TË KËTIJ AKTI NORMATIV

- ✓ Të ardhurat e përgjithshme, bazuar në performancën pozitive të 5-mujorit 2026 dhe parashikimin për periudhën e mbetur propozohet të rriten në nivelin 843.1 miliardë lekë, 20.1 miliardë lekë ose +2.4% ndaj planit fillestar, duke reflektuar një përmirësim të moderuar, por të qëndrueshëm të ecurisë fiskale dhe konkretisht:
 - Të ardhurat nga tatimet dhe doganat parashikohen të arrijnë në 538.3 miliardë lekë, me një rritje prej 7.12 miliardë lekë ose +1.3% kundrejt planit fillestar.
 - Të ardhurat nga kontributet parashikohen në 200.9 miliardë lekë, me një rritje prej 3.9 miliardë lekë ose +2.0% mbi planin.
- ✓ Shpenzimet e përgjithshme rriten në të njëjtin nivel me të ardhurat, duke ruajtur kështu të njëjtin nivel të deficitit buxhetor me atë të miratuar në buxhetin fillestar 2026. Ndër alokimet kryesore që propozohet të miratohen përmes këtij akti normativ, veçojmë:
 - Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit, /ISSH₂, rreth 1.6mld lekë, nga të cilat:
 - ✓ 872mln lekë shtesë për përshpejtimin e rritjes së pensioneve, duke e afruar në datën 1 korrik 2026 efektin financiar të përfitimeve nga indeksimi i pensioneve në masën 2.7%, nga data 1 tetor që ishte planifikuar fillimisht.
 - ✓ 300mln lekë për skemën e granteve *start-up*, pasi është rritur 3 herë numri i aplikuesve;
 - ✓ 80mln lekë shtesë për garancitë në kuadër të programit “Dyfisho biznesin tënd”, duke mbështetur zgjerimin e aksesit në financim për sipërmarrjen;
 - ✓ Dhe rreth 190 milionë lekë shtesë si transfertë kapitale për krijimin e shoqërisë së re që do të përthithë shoqëritë në likuidim, me pritshmëri të kursimeve të ardhshme buxhetore në vlerën 100 milionë lekë.
 - Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale₂, rreth 4.5mld lekë shtesë, nga të cilat:

- ✓ 750mln lekë për dyfishimin e pagesës për 10 720 fëmijë me aftësi të kufizuara, me efekt nga data 1 korrik 2026.
 - ✓ 674mld lekë për politikën e re të njohjes së periudhës kontributive për 14 657 kujdestarë të kategorisë PAK (persona me aftësi të kufizuar), nga 1 tetori 2026.
 - ✓ 1.5mld lekë për mbulimin e barnave onkologjike për shërbimin spitalor në vend;
 - ✓ 150mln lekë për rritjen e pagave për rreth 400 mjekë dhe 1 200 teknikë të shkencave mjekësore në shërbimet e urgjencës spitalore dhe parësore, me një efekt financiar prej 150 milionë lekësh për periudhën korrik–dhjetor 2026.
 - ✓ 100mln lekë për fondin e kompensimit të ish-përndjekurëve politikë, bazuar në ecurinë e mirë të lëvrimit të dosjeve;
 - ✓ 700 milionë lekë investime për financimin e plotë të nevojave për pajisje spitalore e laboratorike, krahas financimit për zhvillimin e infrastrukturës digjitale shëndetësore për vitin 2027 e në vijim.
- Ministria e Mbrojtjes, një shtesë prej 300 punonjës të trupave ushtarake dhe rreth 10.3mld lekë në shpenzime korente e kapitale, me qëllim financimin e shpenzimeve të nevojshme të këtij sektori prioritar. Ky propozim siguron financimin e plotë të buxhetit të mbrojtjes, në përputhje me kërkesat e NATO-s, duke arritur për vitin 2026 nivelin total prej 2.6% të PBB-së ose 2.2% të PBB-së vetëm për kategorinë “Core Defence”.
 - Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, rreth 164 milionë lekë shtesë për financimin e projekteve të ujitje-kullimit, përfshirë rialokime të brendshme me efekt neutral dhe vijimi i tyre gjatë viteve 2027–2028.
 - Ministria e Arsimit, rreth 500mln lekë shtesë për financimin e programit “Arsimi bazë”, subvencionimin e teksteve falas në zbatim të VKM së re të miratuar për këtë qëllim, mbështetjen e ndërmarrjeve të trajtimit të studentëve në kuadër të veprimtarisë së tyre dhe 250mln lekë shtesë për investime në infrastrukturën shkollore për arsimin bazë dhe atë universitar.
 - Ministria e Punëve të Brendshme, rreth 664mln lekë shtesë, nga të cilat:
 - ✓ 378mln lekë për Policinë e Shtetit për mbulimin e efekteve të indeksimit e shtesave të veçanta mbi pagë dhe 100mln lekë për mirëmbajtjen e rrjetit “live scanner”;

- ✓ 286mln lekë për nevoja në paga dhe trajtime të tjera për punonjësit e Gjendjes Civile pas mbylljes së filialeve;
 - ✓ 30mln lekë për nevoja të AAPSK-së dhe të prefekturave në rang vendi; etj.
- Ministria e Financave, rreth 532 milionë lekë shtesë për veprimtarinë e Agrokredit, sh.a.-së, dhe zhvillimin e sistemit ASYCUDA në dogana, i cili kërkon përshtatje me zhvillimet teknologjike e ndërveprim me sistemet doganore të vendeve partnere.
 - Ministria e Turizmit, Kulturës dhe Sportit, rreth 445 milionë lekë shtesë, nga të cilat 44.4mln lekë për pagesën e kuotave të pjesëmarrjes në *CERV&Creativ Europe*, rrjeti *TRADUKI*, *Antidoping dhe UN Tourism*; 40mln lekë për shpërblimin e sportistëve elitari; si edhe rreth 240 milionë lekë shtesë investime për Galerinë Kombëtare të Arteve, në teatrin “Aleksandër Moisiu” etj.
 - SPAK, rreth 200 milionë lekë shtesë për rikonstrukcionin e ambienteve, pajisje elektronike dhe forcimin e sigurisë kibernetike.
 - Fondi Shqiptar i Zhvillimit, rreth 1mld lekë shtohen në financim të huaj për projektet me ecuri të mirë. Ndërkohë, rreth 6.5mld lekë shtesë me qëllim mbështetjen e vijimit dhe përsheptimit të investimeve infrastrukturore prioritare me financim të brendshëm, nga të cilat fondi prej 3mld lekësh do të kalojë në zërin “transferta kapitale” (232) në favor të Fondit Shqiptar të Zhvillimit, për t’u përdorur për blerjen e makinerive, mjeteve, pajisjeve, teknologjive dhe infrastrukturën e nevojshme, në funksion të mbështetjes së njësive të vetëqeverisjes vendore me logjistikën përkatëse për kryerjen e shërbimeve rajonale e vendore, për mirëmbajtjen e infrastrukturës së rrugëve rurale, hapësirave publike, transportin publik urban dhe logjistikën bashkiake, menaxhimin e flotës, ndërhyrjet në emergjenca, pastrim-gjelbërim, kanale kulluese etj. Pajisjet, makineritë, logjistika dhe infrastruktura përkatëse do të shërbejë për krijimin dhe funksionimin e Operatorit të Shërbimeve të Logjistikës Bashkiake. Mënyra e përdorimit përcaktohet në aneksin 11 që i bashkëlidhet ligjit.
 - Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, rreth 99mln lekë shtesë për procedurat e nevojshme për zgjedhjet vendore 2027; për shërbime mirëmbajtje/licenca IT; për qiratë e selive të partive parlamentare etj.
 - Institucione të tjera të vogla, rreth 300mln lekë shtesë për nevoja buxhetore kryesisht të lidhura me shtimin e numrit të punonjësve për:

ILDKPKI-në, AKSK-në, Autoritetin e Konkurrencës, SASPAC-un, ATSH-në, Komisionerin për Mbrojtjen e të Dhënave Personale, Komisionerin për Shërbimin Civil dhe Komisionerin për Mbrojtjen nga Diskriminimi etj.

- Riorganizime institucionale, Ky akt normativ materializon edhe ndryshimet përkatëse në numër punonjësish dhe fonde buxhetore, në zbatim të legjislacionit për reformimin e sistemit të inspektorateve në vend, përkatësisht në strukturat buxhetore të Ministrisë së Ekonomisë dhe Inovacionit, Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe Ministrisë së Mjedisit. Njëkohësisht, reflekton edhe ndryshimin e numrit të punonjësve të KPA-së, të cilët transferohen pranë Gjykatës Kushtetuese, në vijim të pushimit së funksionuari të KPA-së dhe në zbatim të përcaktimeve ligjore për këtë qëllim.
- ✓ Buxheti vendor në këtë akt normativ paraqet ndryshime thuajse në të njëjtin nivel, si në kahun e të ardhurave me një rritje në masën 14mln lekë, ashtu edhe të shpenzimeve me një shtesë, në masën 14.2mln lekë, dhe përkatësisht:
 - Të ardhurat vendore propozohen të rriten në masën 14 miliardë lekë, bazuar kjo në performancën e realizimit të tyre gjatë gjysmës së parë të vitit 2026. Kështu, për periudhën janar-maj 2026, njësitë e vetëqeverisjes vendore (NJVQV) në shkallë kombëtare kanë mbledhur të ardhura të veta tatimore, në masën 28,5 miliardë lekë, rreth 13,5 miliardë lekë ose 90% më shumë kundrejt së njëjtës periudhë 2025, dukshëm përtej trendit të zakonshëm të viteve të mëparshme. Rritja më e lartë i dedikohet taksave lokale:
 - Taksës së ndikimit në infrastrukturë, me një rritje prej 10.8 miliardë lekësh, kryesisht në Bashkinë Tiranë dhe bashkitë bregdetare si ajo Himarë, ku ka ndërtime të reja në zhvillim;
 - Taksës së pasurisë, mbledhja e së cilës ka avancuar përtej pritshmërive, ku për 5-mujorin 2026 realizoi 784 milionë lekë më shumë se e njëjta periudhë e një viti më parë.
 - Shpenzimet vendore propozohen me këto ndryshime:
 - Një shtesë në masën 114 milionë lekë që i referohet transfertës specifike për funksionin e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimi. Kjo vlerë do të mbulojë efektin financiar shtesë për vitin 2026, që vjen si rezultat i zbatimit të ndryshimeve të fundit në vendimin nr.203, datë 10.4.2019, të Këshillit të Ministrave, “Për përcaktimin e kritereve, të masës së përfitimit dhe llojeve të pushimeve të tjera, me apo pa pagesë, në

Shërbimin e Mbrojtjes nga Zjarri dhe Shpëtimin”, që unifikon, qartëson e rregullon trajtimin financiar të punonjësve me gradë të shërbimit të mbrojtjes nga zjarri e shpëtimi, në lidhje me orët shtesë të punës, punën gjatë natës, në ditët e pushimit javor e në festat zyrtare, si dhe përcaktimin e kufirit maksimal vjetor të orëve shtesë në të gjitha bashkitë e vendit. Efekti vjetor 228mln lekë, nga i cili përfitojnë 1 250 punonjës, propozohet të shtohet edhe për vitet e ardhshme në transfertën e pakushtëzuar sektoriale për funksionin e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimi.

- Një shtesë e transfertës së pakushtëzuar me 90 milionë lekë, si rrjedhojë e rishikimit të treguesve makrofikale, përkatësisht të nivelit të prodhimit të brendshëm bruto (PBB) në 2 790 436 milionë lekë, sa kohë që në zbatim të ligjit nr.68/2017, “Për financat e vetëqeverisjes vendore”, transfertat e pakushtëzuar nuk mund të jetë më e vogël se 1 për qind e PBB-së. Kjo shtesë është shpërndarë sipas bashkive, në bazë të peshës së transfertës së pakushtëzuar që secila bashki ka përfituar në vitin 2026, në raport me totalin e të gjitha bashkive përfituese për të njëjtin vit.

Ndryshimet e propozuara në këtë akt normativ, në të ardhura dhe shpenzime, ruajnë të pandryshuar deficitin buxhetor në nivelin 63 707 milionë lekë, si dhe do të vijojnë të garantojnë trajektoren rënëse të nivelit të borxhit publik në raport me PBB-në, në përputhje me rregullin respektiv fiskal të përcaktuar në ligjin organik të buxhetit, duke siguruar kështu vijimësinë e konsolidimit fiskal, qëndrueshmërinë afatmesme dhe afatgjatë të financave publike dhe stabilitetin makroekonomik në tërësi.

KËSHILLI I MINISTRAVE